

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การดำเนินการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตช ๐๐๐๙.๒๓๑/๒๕๓๙ ลงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับการคัดเลือกและแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ให้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้าย ข้าราชการตำรวจระดับสารวัตรถึงจเรตำรวจแห่งชาติและรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยปรากฏข้อเท็จจริง ดังนี้

๑. เนื่องจากข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๔ (๒) แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ ได้กำหนดขั้นตอนการคัดเลือกและแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการ ให้มีการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเสนอไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจ ให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติให้มีคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นผู้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น และข้อ ๒๕ แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าว กำหนดให้มีคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งซึ่งมีองค์ประกอบเช่นเดียวกัน ทำหน้าที่ พิจารณาสรรหาจากบัญชีข้อมูลผู้เหมาะสมเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๔ (๒) แล้วแต่กรณี ก่อนจัดทำเป็นบัญชีรายชื่อเสนอไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อคัดเลือกรายชื่อ ข้าราชการตำรวจก่อนเสนอให้คณะกรรมการข้าราชการตำรวจ (ก.ตร.) พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ตามมาตรา ๕๓ (๒) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่ในปัจจุบันบทบัญญัติข้อ ๓ ประกอบกับข้อ ๙ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยตำรวจแห่งชาติ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ได้แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของ ก.ตร. ตามความในมาตรา ๓๐ และกำหนดให้ ก.ตร. ในระหว่างที่ยังไม่มีกรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับเลือกจากวุฒิสภา ให้ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการ ก.พ. จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่ง จึงเห็นได้ว่า กรรมการข้าราชการตำรวจ ส่วนใหญ่ดำรงตำแหน่งอยู่ในคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ตาม กฎ ก.ตร. ข้างต้น

ด้วยเหตุดังกล่าว สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงมีประเด็นปัญหาข้อกฎหมายที่จะขอหารือว่า การที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการในคณะกรรมการซึ่งมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ประกอบการพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งระดับผู้บัญชาการ เพื่อเสนอ ก.ตร. พิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ตามกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ นั้น เมื่อกรรมการดังกล่าวทุกคนมีหน้าที่ในอีกฐานะหนึ่งโดยเป็นกรรมการข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ในกรณีที่กรรมการดังกล่าวทำหน้าที่ตามมาตรา ๕๓ (๒) ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจระดับผู้บัญชาการตามบัญชีรายชื่อที่จัดทำขึ้นตามกฎหมาย ก.ตร. ข้างต้น ถือเป็นการขัดต่อมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันจะทำให้กรรมการดังกล่าวต้องห้ามเข้าร่วมการพิจารณาหรือไม่

๒. โดยที่ข้อ ๓๓ วรรคสาม แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ กำหนดว่า การคัดเลือกหรือแต่งตั้งผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นที่เพื่งมีคุณสมบัติครบถ้วนในปีแรกให้ได้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ผู้นั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถและมีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง โดยเป็นที่ยอมรับว่าเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างยิ่งและมีประสิทธิภาพดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทั่วไปรายอื่นอย่างชัดเจน ซึ่งผู้มีอำนาจและคณะกรรมการคัดเลือกต้องสามารถอธิบายข้อเท็จจริงและเปิดเผยต่อบุคคลทั่วไปได้ นั้น

เมื่อบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจของ ก.ตร. ในการแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบข้าราชการตำรวจผู้มีสิทธิดำรงตำแหน่ง ตามมาตรา ๕๗ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ได้ถูกยกเลิกไปโดยข้อ ๖ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ฯ สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า ข้อ ๓๓ วรรคสาม แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าวจะยังมีผลบังคับใช้ได้ต่อไปหรือไม่

๓. โดยที่ข้อ ๓๗ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ กำหนดให้ผู้บังคับการที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งหรือให้พ้นจากตำแหน่งในหน่วยงานระดับกองบังคับการ ซึ่งสอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔ (๓) แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ที่กำหนดให้ผู้บังคับการที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการลงมา ทั้งในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และกองบัญชาการที่ได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นั้น

เนื่องจากข้อ ๕ แห่งประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ โดยยกเลิกหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๕๔ (๓) เดิม และได้กำหนดให้ผู้บังคับการมีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบอีกต่อไป สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงขอหารือว่า ข้อ ๓๗ แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าวจะยังมีผลบังคับใช้ได้ต่อไปหรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง ซึ่งมีประเด็นพิจารณาเกี่ยวกับการทำหน้าที่ของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ในฐานะกรรมการข้าราชการตำรวจ และกรรมการในคณะกรรมการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นนั้น เห็นว่า การทำหน้าที่ของบุคคลดังกล่าวทั้งในฐานะกรรมการข้าราชการตำรวจ ซึ่งมีหน้าที่ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจในระดับผู้บัญชาการตามมาตรา ๓๐^๑ ประกอบกับมาตรา ๕๓ (๒)^๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ และในฐานะกรรมการในคณะกรรมการตามข้อ ๒๔ (๒)^๓ และข้อ ๒๕^๔ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้ง

^๑ มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการข้าราชการตำรวจคณะหนึ่ง เรียกโดยย่อว่า “ก.ตร.” ประกอบด้วย

- (๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ
- (๒) ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นรองประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ
- (๓) เลขาธิการ ก.พ. จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการข้าราชการตำรวจโดยตำแหน่ง
- (๔) กรรมการข้าราชการตำรวจผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้รับการเลือกจากวุฒิสภาจำนวนสองคน ให้ผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นเลขานุการ และรองผู้บัญชาการสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการตำรวจเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

^๒ มาตรา ๕๓ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๒) (๓) และ (๔) ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจเสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้นายกรัฐมนตรีนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

^๓ ข้อ ๒๔ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินการสรรหาข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งระดับสารวัตรถึงผู้บัญชาการ ในรูปคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคนเป็นกรรมการ โดยดำเนินการดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) ผู้เหมาะสมที่จะเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นระดับผู้บัญชาการ ให้พิจารณาจากข้าราชการตำรวจระดับรองผู้บัญชาการที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและสรรหาให้เหลือเฉพาะผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเท่านั้น แล้วจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเรียงตามลำดับจากผู้ที่เหมาะสมมากที่สุดลงไปถึงน้อยที่สุด พร้อมทั้งให้พิจารณาด้วยว่ามีความเหมาะสมเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในหน่วยหรือหน่วยงานที่มีลักษณะงานแบบใด สำหรับผู้ไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ให้ระบุเหตุผลโดยละเอียด ชัดเจน และเป็นรูปธรรมตามแบบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วส่งไปยังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

^๔ ข้อ ๒๕ ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติดำเนินการสรรหาข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจะเลื่อนขึ้นดำรงตำแหน่งผู้บัญชาการ โดยพิจารณาในรูปคณะกรรมการ ประกอบด้วย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ จเรตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติทุกคน เป็นกรรมการ ให้นำเอารายชื่อเฉพาะที่ปรากฏในบัญชีข้อมูลผู้เหมาะสมเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นตามข้อ ๒๓ (๒) และข้อ ๒๔ (๒) เท่านั้น แล้วสรรหาผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นให้เหลือจำนวนไม่เกินร้อยละห้าสิบ แต่ทั้งนี้จะต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตำแหน่งว่าง เว้นแต่กรณีที่มีจำนวนผู้เหมาะสมไม่ถึงสองเท่าของจำนวนตำแหน่งว่าง ก็ให้พิจารณาไปตามนั้น

(มีต่อหน้าถัดไป)

และโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ ซึ่งมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อข้าราชการตำรวจเพื่อเสนอประกอบการพิจารณาแต่งตั้งของ ก.ตร. นั้น เป็นการดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ตามที่มีบทบัญญัติแห่งกฎหมายกำหนดไว้ และการทำหน้าที่ของคณะกรรมการทั้งสองชุดดังกล่าวถือว่าเป็นกรณีที่องค์กรเดียวกันแบ่งหน้าที่กันทำงานภายใต้กระบวนการพิจารณาทางปกครองเดียวกัน เพื่อออกคำสั่งแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งที่สูงขึ้น โดยมีได้เป็นองค์กรที่แยกออกจากกันในลักษณะที่องค์กรหนึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบและทบทวนการออกคำสั่งทางปกครองของอีกองค์กรหนึ่ง กรณีดังกล่าวย่อมไม่ถือว่าเป็นการขัดตอบทบัญญัติมาตรา ๑๖^๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ อันจะทำให้กรรมการดังกล่าวต้องห้ามเข้าร่วมการพิจารณาให้ความเห็นชอบ^๖ ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นกรณีตามมาตรา ๑๓^๗ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

(ต่อจากเชิงอรรถที่ ๔)

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นเรียงตามลำดับจากผู้ที่เหมาะสมมากที่สุดลงไปถึงน้อยที่สุด สำหรับผู้ที่ไม่เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ให้ระบุเหตุผลโดยละเอียด ชัดเจน และเป็นรูปธรรมตามแบบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนด แล้วเสนอไปยังผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

^๕ มาตรา ๑๖ ในกรณีมีเหตุอื่นใดนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๓ เกี่ยวกับเจ้าหน้าที่หรือกรรมการในคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งมีสภาพร้ายแรงอันอาจทำให้การพิจารณาทางปกครองไม่เป็นกลาง เจ้าหน้าที่หรือกรรมการผู้นั้นจะทำการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นไม่ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการ ดังนี้

(๑) ถ้าผู้นั้นเห็นเองว่าตนมีกรณีดังกล่าว ให้ผู้นั้นหยุดการพิจารณาเรื่องไว้ก่อนและแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๒) ถ้ามีคู่กรณีคัดค้านว่าผู้นั้นมีเหตุดังกล่าว หากผู้นั้นเห็นว่าตนไม่มีเหตุตามที่คัดค้านนั้น ผู้นั้นจะทำการพิจารณาเรื่องต่อไปก็ได้แต่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาเหนือตนขึ้นไปชั้นหนึ่งหรือประธานกรรมการทราบ แล้วแต่กรณี

(๓) ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นหรือคณะกรรมการที่มีอำนาจพิจารณาทางปกครองซึ่งผู้นั้นเป็นกรรมการอยู่มีคำสั่งหรือมีมติโดยไม่ชักช้า แล้วแต่กรณีว่าผู้นั้นมีอำนาจในการพิจารณาทางปกครองในเรื่องนั้นหรือไม่

ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๔ วรรคสอง และมาตรา ๑๕ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๖ คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองได้เคยให้ความเห็นในเรื่องทำนองเดียวกันนี้ปรากฏตามบันทึกคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่อง การประเมินวิทยฐานะครูชำนาญการ : กรณี อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เขต ๒ (เรื่องเสร็จที่ ๕๖๖/๒๕๕๕)

^๗ มาตรา ๑๓ เจ้าหน้าที่ดังต่อไปนี้จะทำการพิจารณาทางปกครองไม่ได้

(๑) เป็นคู่กรณีเอง

(๒) เป็นคู่หมั้นหรือคู่สมรสของคู่กรณี

(๓) เป็นญาติของคู่กรณี คือ เป็นบุพการีหรือผู้สืบสันดานไม่ว่าชั้นใด ๆ หรือเป็นพี่น้องหรือลูกพี่ลูกน้องนับได้เพียงภายในสามชั้น หรือเป็นญาติเกี่ยวพันทางแต่งงานนับได้เพียงสองชั้น

(๔) เป็นหรือเคยเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมหรือผู้พิทักษ์หรือผู้แทนหรือตัวแทนของคู่กรณี

(๕) เป็นเจ้านี่หรือลูกหนี้ หรือเป็นนายจ้างของคู่กรณี

(๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประเด็นที่สอง เมื่อมีการยกเลิกความในมาตรา ๕๗^๙ วรรคสองและวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับอำนาจของ ก.ตร. ในการแต่งตั้ง คณะกรรมการคัดเลือกเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบข้าราชการตำรวจผู้มีสิทธิดำรงตำแหน่ง ข้อ ๓๓ วรรคสาม^๙ แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าว จะยังคงบังคับใช้ได้หรือไม่นั้น เห็นว่า เมื่อปัจจุบันความในมาตราดังกล่าว แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ ได้ถูกยกเลิกไป โดยข้อ ๖^{๑๐} แห่งประกาศคณะรักษาความสงบ แห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ จึงมีผลให้คณะกรรมการคัดเลือกที่แต่งตั้งขึ้นตามบทบัญญัตินี้ดังกล่าว สิ้นสภาพลง และมีผลให้ความในข้อ ๓๓ วรรคสามเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการกำหนดให้ คณะกรรมการคัดเลือกดังกล่าวมีหน้าที่อธิบายข้อเท็จจริงและเปิดเผยเหตุผลในการแต่งตั้งข้าราชการ ตำรวจต่อบุคคลทั่วไป รวมถึงเนื้อหาในข้ออื่นที่กำหนดเกี่ยวกับคณะกรรมการคัดเลือก ไม่อาจบังคับใช้ได้ อีกต่อไป

ประเด็นที่สาม เมื่อปัจจุบันมาตรา ๕๔ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ มิได้กำหนดให้ผู้บังคับการมีส่วนเกี่ยวข้องในการเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่รองผู้บังคับการลงมาอีกต่อไป ข้อ ๓๗ แห่งกฎ ก.ตร. ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและโยกย้ายข้าราชการตำรวจฯ จะยังคงบังคับใช้ได้หรือไม่นั้น เห็นว่า ความในข้อ ๓๗^{๑๑} แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าว เป็นการกำหนดขั้นตอนการพิจารณาแต่งตั้ง

^๙ มาตรา ๕๗ การคัดเลือก การทำความตกลงกัน การให้ความเห็นชอบ และการแต่งตั้ง ข้าราชการตำรวจตามมาตรา ๕๓ (๒) มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๕ ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงความอาวุโส ประวัติ การรับราชการ ผลการปฏิบัติงาน ความประพฤติ และความรู้ความสามารถประกอบกัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.

การคัดเลือกและการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีอำนาจคัดเลือกหรือแต่งตั้ง พิจารณาจากข้าราชการตำรวจที่คณะกรรมการคัดเลือกเสนอแนะ

ให้ ก.ตร. แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบข้าราชการตำรวจผู้มีสิทธิ ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๒) ถึง (๑๐) โดยคณะกรรมการคัดเลือกดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วย รองหัวหน้าหน่วยงานนั้นทุกคน

^{๑๐} ข้อ ๓๓ การคัดเลือกหรือแต่งตั้งข้าราชการตำรวจเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้นในแต่ละระดับตำแหน่ง ให้พิจารณาดังนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

การคัดเลือกหรือแต่งตั้งผู้เหมาะสมที่จะได้รับการพิจารณาเลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ที่เพ็ญมี คุณสมบัติครบถ้วนในปีแรกให้เลื่อนตำแหน่งสูงขึ้น ผู้นั้นต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีผลการปฏิบัติงาน ดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ตลอดระยะเวลาการดำรงตำแหน่ง โดยมีผลการปฏิบัติงานเป็นรูปธรรมเป็นที่ยอมรับว่า เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติอย่างยิ่งและมีประสิทธิภาพดีกว่าข้าราชการตำรวจที่มีคุณสมบัติครบถ้วน ทั่วไปรายอื่นอย่างชัดเจน ซึ่งผู้มีอำนาจและคณะกรรมการคัดเลือกต้องสามารถอธิบายข้อเท็จจริงและเปิดเผย ต่อบุคคลทั่วไปได้

^{๑๑} ข้อ ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๑ มาตรา ๕๔ และมาตรา ๕๗ วรรคสอง และวรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗

^{๑๒} ข้อ ๓๗ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่ง หรือให้พ้นจากตำแหน่งในหน่วยงาน ระดับกองบังคับการ ให้ผู้บังคับการที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบ โดยให้ทำเป็นลายลักษณ์อักษร และหากไม่เป็นที่ยุติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด

ข้าราชการตำรวจให้สอดคล้องกับความในมาตรา ๕๔ (๓)^{๑๒} เดิม ที่กำหนดให้ผู้บังคับการที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับรองผู้บังคับการลงมา อย่างไรก็ตาม เมื่อปัจจุบันมาตรา ๕๔ (๒)^{๑๓} แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติฯ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๘/๒๕๕๗ฯ ได้กำหนดให้การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งระดับรองผู้บังคับการและผู้กำกับการเป็นอำนาจของ ก.ตร. ในการพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยมีได้กำหนดให้ผู้บังคับการเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาดังกล่าว จึงมีผลให้ข้อ ๓๗ แห่งกฎ ก.ตร. ดังกล่าวไม่อาจบังคับใช้ได้อีกต่อไป

(นายดิศทัต โตตระกิตย์)

รองเลขาธิการ รักษาราชการแทน

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๕๗

^{๑๒} มาตรา ๕๔ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๔ (๕) ลงมา และเป็นการแต่งตั้งในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือในกองบัญชาการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๓) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๔ (๗) ลงมาในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือในกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการเป็นผู้สั่งแต่งตั้งจากข้าราชการตำรวจในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือในกองบัญชาการนั้น แล้วแต่กรณี โดยให้ผู้บังคับการที่เกี่ยวข้องมีข้อเสนอแนะและมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบด้วย และหากไม่เป็นที่ยติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ชี้ขาด แต่ในการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๔ (๘) ลงมา ไม่สูงกว่าตำแหน่งเดิมภายในกองบังคับการที่สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือในกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บังคับการเป็นผู้สั่งแต่งตั้ง

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๓} มาตรา ๕๔ การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตั้งแต่มาตรา ๔๕ (๕) ลงมา ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) การแต่งตั้งข้าราชการตำรวจให้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๔ (๗) และ (๘) ให้ดำเนินการดังนี้

(ก) ในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจในสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเสนอ ก.ตร. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง

(ข) ในกองบัญชาการที่มีได้สังกัดสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ให้ผู้บัญชาการคัดเลือกรายชื่อข้าราชการตำรวจในกองบัญชาการนั้นเสนอผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาเสนอ ก.ตร. ให้ความเห็นชอบก่อน แล้วให้ผู้บัญชาการเป็นผู้ออกคำสั่งแต่งตั้ง